

Sygn. akt: I C 911/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2021 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Bogusława Olszewska - Wojgienica
Protokolant:	p. o. sekretarz sądowy Monika Kamieniecka

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2021 r. w Giżycku na rozprawie

sprawy z powództwa M. H.

przeciwko (...) (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego (...) (...) z siedzibą w W. kwotę 1.119,30 zł (jeden tysiąc sto dziewiętnaście złotych 30/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 10.04.2019 r. do dnia zapłaty.

II. Zasądza od pozwanego (...) (...) z siedzibą w W. kwotę 387 zł (trzysta osiemdziesiąt siedem złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty – tytułem kosztów postępowania.

SSR Bogusława Olszewska - Wojgienica

Sygn. akt I C 911/20

UZASADNIENIE

Powód M. H. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 1119,30 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 10.04.2019 r. do dnia zapłaty i o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty. W uzasadnieniu pozwu przedstawił, że pozwany na podstawie przepisów o odpowiedzialności cywilnej prowadził likwidację szkody, powstałej w dniu 10.01.2019 r. w pojeździe marki P. (...) o nr rej. (...), stanowiącym własność R. H.. Powód wskazał, że poszkodowany R. H. zawarł z nim w dniu 12.01.2019 r. umowę najmu pojazdu, która trwała do 26.01.2019 r., a w toku postępowania likwidacyjnego pozwany uznał co do zasady okres najmu pojazdu zastępczego, jednak zakwestionował wysokość stawki za jedną dobę wynajmu. Powód przedstawił, że wystawił w dniu 22.02.2019 r. fakturę VAT za najem pojazdu na kwotę 2410,80 zł brutto, a pozwany decyzją z dnia 21.03.2019 r. uznając roszczenie co do zasady przyznał powodowi kwotę 1291,50 zł, tak więc do zapłaty pozostała kwota żądana pozwem. Powód wskazał, że na mocy umowy cesji wierzytelności z dnia 22.02.2019 r. poszkodowany przeniósł na powoda uprawnienia do dochodzenia przez powoda roszczeń w zakresie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, a tym samym powód jest legitymowany czynnie do występowania z przedmiotowym powództwem. Powód podał, że stosowana przez niego stawka za jedną dobę wynajmu pojazdu nie

została zawyżona, jest zgodna z cennikiem funkcjonującym w przedsiębiorstwie powoda, a powód stosuje stawki zbliżone do stawek na lokalnym rynku wypożyczalni samochodów. pismem z dnia 07.08.2020 r. wezwał pozwaną do dopłaty odszkodowania. Odnosnie żądanych odsetek powód wskazał, że zgodnie z art.187 § 1 pkt 1¹ kpc datą wymagalności roszczenia jest 10.04.2019 r.

(pozew- k.4-5 akt)

Pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa i o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty. W odpowiedzi na pozew przyznał, że przyjął odpowiedzialność za szkodę w pojeździe marki P. (...) o nr rej. (...), stanowiącym własność R. H., nadto wypłacił kwotę 1291,50 zł na pokrycie kosztów najmu pojazdu zastępczego. Pozwany jako zasadny uznał czas najmu pojazdu zastępczego trwający 14 dni, zweryfikowano jednak stawkę dobową najmu do kwoty 75 zł netto, zgodnie z przesłaną poszkodowanemu instrukcją pojazdu zastępczego i podkreślił, że poszkodowany został poinformowany o weryfikacji stawki w przypadku skorzystania z ofert firm zewnętrznych oraz o akceptowanych stawkach.

Pozwany podkreślił, że ubezpieczyciel odpowiada tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła i kompensacji mogą podlegać wyłącznie celowe i ekonomicznie uzasadnione oraz faktycznie poniesione koszty najmu pojazdu zastępczego, a w każdym przypadku wyższe niż ogólnie przyjęte stawki najmu są odpowiednie tylko wtedy kiedy są usprawiedliwione szczególną sytuacją, lub gdy poszkodowany nie miał możliwości wynajmu pojazdu w ramach normalnej taryfy, tak więc powód nie sprostął obowiązkowi wynikającemu z art.6 k.c., bo nie wykazał w pozwie zasadności wysokości dochodzonego roszczenia. Dodatkowo pozwany wskazał, że poszkodowanemu wskazano podczas postępowania likwidacyjnego na możliwość wynajęcia pojazdu za pośrednictwem ubezpieczyciela i doręczono mu instrukcję, w której poinformowano go o zasadach takiego najmu i potrzebie skontaktowania się w tym celu pod wskazanym numerem telefonu, bądź poprzez dostępny formularz, wobec czego działanie poszkodowanego doprowadziło do nieuzasadnionego powiększenia się rozmiaru szkody.

Pozwany wskazał też, że racjonalnie działający poszkodowany, gdyby musiał samodzielnie zapłacić za najem pojazdu, dokonałby uprzednio weryfikacji ofert i wybrałby cenowo najkorzystniejszą, a tych działań poszkodowany zaniechał.

Dodatkowo pozwany podniósł, że bezzasadnym jest żądanie odsetek od daty wskazanej w pozwie, bo odsetek powód może się domagać co najwyżej od daty wyrokowania.

(odpowiedź na pozew- k.43-52 akt)

W toku postępowania powód wskazał, że pozwany w momencie zgłoszenia przez poszkodowanego szkody nie był zainteresowany organizacją pojazdu zastępczego dla poszkodowanego, a jedynie zaproponował mu kwotę 500 zł za rezygnację z najmu pojazdu zastępczego, a gdy poszkodowany w dniu następnym po zdarzeniu wyraził chęć podmiany pojazdu na pojazd z wypożyczalni współpracującej z pozwanym, to chociaż obiecano mu podstawienie pojazdu do miejsca zamieszkania i kontakt tego samego dnia, z tych obietnic się pozwany nie wywiązał. W ocenie powoda nie sposób w tej sytuacji uznać, że poszkodowany przyczynił się do powiększenia rozmiaru szkody. Powód przedstawił do akt sprawy cenniki z lokalnych wypożyczalni dotyczące wynajmu samochodów w celu wykazania faktu rynkowości stawki zastosowanej przez powoda, podtrzymując także wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność zasadności żądania pozwu.

(pisma procesowe powoda- k.77, k.89 akt, k.144-147 akt)

W toku postępowania pozwany wskazał, że nie jest stroną umów pojazdów zastępczych, a jedynie swoistym pośrednikiem pomiędzy wynajmującym, a poszkodowanym i przekazuje jedynie wypożyczalni dane osoby zainteresowanej zawarciem umowy najmu pojazdu, zastrzegając jednocześnie maksymalną stawkę czynszu, którą ubezpieczyciel zrefunduje, a wszystkie niezbędne informacje można uzyskać na ogólnie dostępnej stronie internetowej pozwanego ubezpieczyciela.

(pisma procesowe pozwanego- k.96-98 akt, k.137-139 akt)

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 10.01.2019 r. pojazd marki P. (...) o nr rej. (...), stanowiący własność R. H. został uszkodzony przez sprawcę ubezpieczonego w zakresie odpowiedzialności cywilnej w pozwanym (...) S.A. z siedzibą w W..

(bezporne)

Poszkodowany R. H. w momencie zgłoszenia szkody nie zgłosił potrzeby organizacji pojazdu zastępczego , przy czym pozwany ubezpieczyciel zaproponował poszkodowanemu kwotę 500 zł za rezygnację z najmu pojazdu zastępczego. Poszkodowany następnego dnia zakomunikował pozwanemu potrzebę najmu pojazdu zastępczego i gotowość podmiany wynajmowanego pojazdu na pojazd z wypożyczalni współpracującej z pozwanym. W imieniu pozwanego obiecano mu podstawienie pojazdu do miejsca zamieszkania i kontakt tego samego dnia , lecz z tych obietnic się pozwany nie wywiązał.

(akta szkody- k.44 akt, zeznania świadka R. H.- k.85 akt)

Poszkodowany R. H. zawarł z powodem (...) M. H. w dniu 12.01.2019 r. umowę najmu pojazdu, która trwała do 26.01.2019 roku. Koszt najmu określono na kwotę 172,20 zł brutto za dobę. Przedmiotowy pojazd zastępczy- F. (...) odpowiadał klasą pojazdowi uszkodzonemu.

(umowa najmu- k.11-15 akt, oświadczenie najemcy- k.15, zeznania świadka R. H.- k. 85 akt)

Powód M. H. wystawił w dniu 22.02.2019 r. fakturę VAT za najem pojazdu zastępczego na kwotę 2410,80 zł brutto, a pozwany decyzją z dnia 21.03.2019 r. uznając roszczenie co do zasady przyznał powodowi kwotę 1291,50 zł. W toku postępowania likwidacyjnego pozwany (...) S.A. z siedzibą w W.. uznał co do zasady okres najmu pojazdu zastępczego , jednak zakwestionował wysokość stawki za jedną dobę wynajmu, uznając roszczenie do kwoty 92,25 zł brutto za dobę najmu.

Pozwany tym samym nie wypłacił powodowi kwoty żądanej pozwem.

(dowód: faktura nr: 00015/02/2019/PZ- k.16 akt, potwierdzenie przyznania odszkodowania- k.23-24 akt.)

Umową cesji wierzytelności z dnia 22.02.2019 r. poszkodowany przeniósł na powoda uprawnienia do dochodzenia przez powoda roszczeń w zakresie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego

(dowód: umowa cesji wierzytelności- k.17 akt)

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda jest zasadne.

Ustalenia faktyczne w sprawie opierały się w głównej mierze na okolicznościach, które nie były przedmiotem sporu między stronami, a także w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości. Dotyczy to w szczególności okoliczności zdarzenia, które spowodowało szkodę, w tym winy za jego spowodowanie, która leżała po stronie osoby ubezpieczonej od odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego w pozwanym towarzystwie. Pozwany bowiem, tak w toku postępowania likwidacyjnego, jak i w niniejszym postępowaniu, nie kwestionował co do zasady swojej odpowiedzialności z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego wobec powoda. Spór pomiędzy stronami sprowadzał się natomiast do ustalenia zakresu obowiązku odszkodowawczego spoczywającego na stronie pozwanej, a w szczególności rozstrzygnięcia wysokości stawki najmu pojazdu zastępczego. W konsekwencji sporna pozostała wysokość dochodzonego w sprawie roszczenia.

W tym kontekście należy wskazać, iż zgodnie z ogólnymi zasadami odpowiedzialności odszkodowawczej sprawca szkody ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (art. 361 § 1 k.c.). Regułą jest zasada pełnego odszkodowania. Powinno ono bowiem przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę.

Utrwalony w orzecznictwie jest pogląd, zgodnie z którym na szkodę majątkową, do której naprawienia zobowiązany jest ubezpieczyciel, nie składa się jedynie koszt naprawy uszkodzonego pojazdu, ale również koszt wynajmu pojazdu zastępczego w zakresie, w jakim pozostaje on w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem wyrządzającym szkodę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2003 r., IV CKN 1916/00, uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11). Należy powtórzyć za Sądem Najwyższym (wyrok z dnia 8 września 2004 r., IV CK 672/03), iż „normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest bardzo często niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego, nie tylko w sytuacji jego uszkodzenia ale również zniszczenia. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu”. Wynika z tego, iż poszkodowanemu przysługuje roszczenie, jeżeli w związku z uzyskaniem pojazdu zastępczego w jego majątku powstał uszczerbek. Nie ulega wątpliwości, iż utrata możliwości korzystania z pojazdu wskutek jego zniszczenia bądź naprawy implikuje konieczność najmu pojazdu zastępczego na czas naprawy lub zakupu innego pojazdu, co prowadzi do powstania uszczerbku w majątku poszkodowanego. W sytuacji gdyby do kolizji nie doszło, poszkodowany nie poniósłby bowiem dodatkowych kosztów związanych z najmem pojazdu.

Za szkodę podlegającą naprawieniu przez ubezpieczyciela można uznać jednak tylko koszty niezbędne, ekonomicznie uzasadnione i rzeczywiście poniesione przez poszkodowanego na najem pojazdu zastępczego. Świadczenie ubezpieczyciela ma bowiem charakter odszkodowawczy i nie powinno przewyższać wysokości poniesionej szkody. W orzecznictwie podnosi się, iż w każdym przypadku ocenić należy, czy wydatek był niezbędny dla korzystania z innego pojazdu w takim samym zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swego środka transportowego, gdyby mu szkody nie wyrządzono (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 października 2015 r., I ACa 185/15).

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy oraz odnosząc się do kwestii spornej jaką była wysokość stawki najmu pojazdu zastępczego Sąd miał na uwadze, że średnia stawka najmu dla pojazdu zastępczego pojazdu odpowiadającego klasie uszkodzonego pojazdu poszkodowanego i warunków najmu jak w przedmiotowej sprawie (okres najmu 14 dni, bez kaucji, limitu kilometrów, dodatkowych opłat, z bezpłatnym podstawieniem i odbiorem auta zastępczego we wskazane miejsce) wynosi 172,20 zł brutto i w ocenie sądu nie jest zawyżona. Powód przedstawił dowody w postaci cenników z okolicznych wypożyczalni, w oparciu o które należy uznać, że poszkodowany w żaden sposób nie przyczynił się do powiększenia rozmiaru szkody, wbrew zarzutom pozwanego. Słuchany w sprawie świadek R. H., z uwagi na upływ czasu od momentu zdarzenia, nie pamiętał szczegółów okoliczności zgłoszenia szkody, wskazując jedynie, że pozwany proponował mu kwotę pieniężną za odstąpienie od organizacji pojazdu zastępczego. Analizując pozostałe dowody, w szczególności nagrania jego rozmów z pozwanym, należy uznać, że pozwany nie był zainteresowany zapewnieniem mu pojazdu zastępczego i gdy taką potrzebę poszkodowany zgłosił, pozwany nie poczynił żadnych działań, aby temu zadośćuczynić i już przy zgłoszeniu szkody proponował mu za odpłatnością rezygnację z pojazdu zastępczego.

Przyjęcie przez pozwanego stawki najmu pojazdu na poziomie kwoty 92,25 zł za dobę używania pojazdu zastępczego było niewątpliwie nieuzasadnione i nie pokrywało szkody w pełnym zakresie. Dostrzec należy w tym zakresie, że wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 r., III CZP 20/17, OSNC 2018/6/56). W uzasadnieniu przytoczonej uchwały wskazano, że w ramach ciążącego na poszkodowanym obowiązku minimalizacji szkody i współdziałania z dłużnikiem (ubezpieczycielem) mieści się obowiązek niezwłocznego zasięgnięcia informacji co do tego, czy ubezpieczyciel może zaproponować poszkodowanemu pojazd zastępczy równorzędny uszkodzonemu

(zniszczonemu). Sąd Najwyższy stwierdził, że nie ma to jednak nic wspólnego z koniecznością poszukiwania przez poszkodowanego najtańszej oferty rynkowej najmu, nie jest bowiem istotne to, czy propozycja ubezpieczyciela jest najtańsza, lecz to, że jest przez niego akceptowana. Odnosząc powyższe należy wskazać, że to na pozwanym ciążył obowiązek wykazania, że złożył poszkodowanym propozycję, która wykaczała poza zwykły informacyjny charakter. Działalność ubezpieczyciela bowiem podejmowana masowo przez ubezpieczyciela i w dodatku przerzucająca na poszkodowanego ciężar zadbania o interesy ubezpieczyciela, w ocenie Sądu orzekającego w przedmiotowej sprawie, nie spełnia przesłanki współdziałania i wystosowania do poszkodowanego wprost i konkretnie propozycji co do kwestii najmu zastępczego. Nadto niewątpliwie propozycja ubezpieczyciela winna określać warunki najmu, umożliwiające podjęcie decyzji o skorzystaniu z niej, tj. oprócz samej wysokości stawki, winna określać czynniki, od których owa wysokość stawki może być uzależniona (np. okres najmu, limit kilometrów, kaucja, itp.). W tym zakresie pozwany nie udźwignął ciężącego na nim ciężaru dowodowego, jakoby poszkodowanym zaoferowano skonkretyzowaną i weryfikowalną ofertę najmu pojazdu zastępczego.

Okres najmu pojazdu nie był kwestionowany przez żadną ze stron w toku przedmiotowej sprawy, a zgłoszone przez powoda dowody pozwoliły uznać, że kwota żądana pozwem jest uzasadniona. W ocenie Sądu orzekającego w tej sytuacji ciężar udowodnienia faktu, że stawka najmu pojazdu zastępczego przyjęta przez powoda w umowie z poszkodowanym jest zawyżona spoczywał na pozwanym.

Mając na uwadze żądanie pozwu, którym Sąd był związany, należało orzec jak w pkt 1 sentencji wyroku na podstawie art. 361 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 363 k.p.c. w zw. z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym, Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. 2021, 854). O odsetkach Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu. Należne poszkodowanej odszkodowanie w pełnej wysokości nie zostało wypłacone w terminie 30 dni licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu, skutkującym odpowiedzialność poszanego.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. przy uwzględnieniu treści art. 98 § 1¹ k.p.c. Na zasądzone koszty składała się kwota 100 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, a także kwota 270 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

SSR Bogusława Olszewska-Wojgienica